

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Αθήνα, 18 Αυγούστου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ : τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Κυριάκο Πιερρακάκη

τον Υπουργό Εσωτερικών, κ. Θεόδωρο Λιβάνιο

τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, κ. Χρίστο Δήμα

τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σταύρο Παπασταύρου

τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, κ. Γιάννη Κεφαλογιάννη

ΘΕΜΑ: « Άμεση ανάγκη παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση της επικινδυνότητας του βράχου στην περιοχή Αγία Φωτιά Ιεράπετρας »

Κύριοι Υπουργοί,

Η πρόσφατη μεγάλη πυρκαγιά που εκδηλώθηκε στην Ανατολική Ιεράπετρα από τις 2 έως τις 4 Ιουλίου 2025, κατέκαψε περισσότερα από 6.000 στρέμματα και προκάλεσε εκτεταμένες ζημιές σε τουριστικές εγκαταστάσεις, κατοικίες, καλλιέργειες και δίκτυα. Στο πλαίσιο της καταγραφής των συνεπειών από τη φυσική καταστροφή, ιδιαίτερη ανησυχία έχει προκαλέσει η αυξημένη επικινδυνότητα του βραχώδους πρσανούς στην περιοχή της Αγίας Φωτιάς, το οποίο παρουσίασε ενδείξεις αστάθειας λόγω των υψηλών θερμοκρασιών και της απογύμνωσης της βλάστησης.

Η περιοχή δεν είναι άγνωστη για φαινόμενα κατολισθήσεων. Ήδη από το 1999–2000 έχουν καταγραφεί προβλήματα, ενώ το 2010 είχε κινητοποιηθεί η τοπική κοινωνία εξαιτίας αποκόλλησης

μεγάλου βράχου, γνωστού ως «Πύργος», που έφτασε μέχρι τον επαρχιακό δρόμο Ιεράπετρας–Σητείας και συγκρούστηκε με κατοικία. Παρά τις προειδοποιήσεις και τις εκκλήσεις για έργα αντιστήριξης και βραχοπαγίδες, οι παρεμβάσεις που έγιναν από την Περιφέρεια ήταν αποσπασματικές και περιορισμένου εύρους.

Η τραγωδία του Οκτωβρίου του 2022, όταν μια 47χρονη τουρίστρια από τη Σλοβενία καταπλακώθηκε και έχασε τη ζωή της λόγω αποκόλλησης τεράστιου βράχου από τον λόφο πίσω από τουριστικό συγκρότημα, ανέδειξε με τον πιο τραγικό τρόπο τις συνέπειες της αδράνειας. Το διαμέρισμα όπου διέμενε με την οικογένειά της καταπλακώθηκε και κατέρρευσε ολοσχερώς. Οι διασώστες της Πυροσβεστικής και της ΕΜΑΚ κατέβαλαν υπεράνθρωπες προσπάθειες, ανασύροντας τη γυναίκα νεκρή, ενώ ο σύζυγος και το παιδί της τραυματίστηκαν ελαφρά. Παρά το γεγονός ότι στο σημείο βρέθηκαν άμεσα οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, το περιστατικό δεν φαίνεται να οδήγησε σε συνολική αναθεώρηση του πλαισίου προστασίας της περιοχής.

Η τραγωδία στην Αγία Φωτιά υποδεικνύει την επείγουσα ανάγκη για πανελλαδική χαρτογράφηση επικινδυνότητας σε περιοχές κατολισθητικού κινδύνου, ιδιαίτερα σε τουριστικές ζώνες υψηλής επισκεψιμότητας – κάτι που έπιασε την χώρα μας απροετοίμαστη και στην κρίση που αντιμετωπίσαμε και με την Σαντορίνη και τα σεισμικά φαινόμενα της Άνοιξης.

Ωστόσο, την τελευταία τριετία έχουμε έρθει αντιμέτωποι με το τεράστιο θεσμικό και επιχειρησιακό κενό: το ΙΓΜΕ, που στο παρελθόν είχε αυτόν τον ρόλο, υπολειτουργεί και έχει ελάχιστο προσωπικό στην Κρήτη, ενώ οι τεχνικές υπηρεσίες των Δήμων και των Περιφερειών στερούνται επαρκούς στελέχωσης και εξοπλισμού.

Στο μεταξύ, ο Δήμος Ιεράπετρας – μετά και τις επισημάνσεις στο πρόσφατο Δημοτικό Συμβούλιο – έχει αιτηθεί προς το ΙΓΜΕ την επικαιροποίηση των παλαιών μελετών και τη διενέργεια νέας μελέτης, ειδικά για την περιοχή του βράχου στην Αγία Φωτιά, ο οποίος χαρακτηρίζεται από έντονη αστάθεια και άμεση απειλή για περιουσίες και ανθρώπινες ζωές, ιδιαίτερα μετά τις πρόσφατες πυρκαγιές.

Πρόσφατα, η Αντιπεριφέρεια Λασιθίου παρουσίασε δύο κρίσιμες μελέτες που παραδίδονται άμεσα και αφορούν την άρση βραχοπτώσεων από τον μεγάλο μονόλιθο στην Αγία Φωτιά, καθώς και την κατασκευή δέκα αντιπλημμυρικών προφραγμάτων για τη συγκράτηση φερτών υλικών σε περιπτώσεις έντονων βροχοπτώσεων. Ο συνολικός προϋπολογισμός των έργων ανέρχεται σε 3 εκατ. ευρώ (1,5 εκατ. ευρώ για την προστασία του βράχου και 1,5 εκατ. ευρώ για τα προφράγματα), με στόχο την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της πληγείσας περιοχής και την αποτροπή απωλειών σε περιουσίες και

υποδομές. Σύμφωνα με την παρουσίαση, τα έργα αυτά προορίζονται να υλοποιηθούν κατά προτεραιότητα, με τη διεκδίκηση της αναγκαίας χρηματοδότησης από τα αρμόδια Υπουργεία.

Παράλληλα, οι Τεχνικές Υπηρεσίες της Αντιπεριφέρειας έχουν ήδη προβεί σε καθαρισμό ρεμάτων και μισγάγγειων, απομάκρυνση φερτών υλικών και συντήρηση πρανών στους δρόμους της ευρύτερης περιοχής, δημιουργώντας ένα πρώτο πλέγμα ασφάλειας. Ωστόσο, ακόμη και αυτά τα προληπτικά έργα δεν αρκούν χωρίς την πλήρη υλοποίηση των μελετών και την εξασφάλιση μόνιμων λύσεων σταθεροποίησης του πρανούς. Η καθυστέρηση στη χρηματοδότηση ή η αποσπασματική εκτέλεση παρεμβάσεων εγκυμονεί τον κίνδυνο να βρεθούμε ξανά αντιμέτωποι με ανθρώπινες τραγωδίες και εκτεταμένες υλικές ζημιές, ιδίως καθώς η περιοχή παραμένει ευάλωτη μετά την καταστροφική πυρκαγιά.

Οι πρόσφατες πυρκαγιές καθιστούν ακόμα πιο επείγουσα την ανάγκη για προστασία της Αγίας Φωτιάς. Η απουσία παρεμβάσεων σήμερα, υπό το βάρος όσων γνωρίζουμε πλέον και από το παρελθόν, δεν μπορεί να θεωρηθεί αθώα αμέλεια – αλλά επικίνδυνη αδράνεια.

Δεδομένων όλων των παραπάνω,

Ερωτάσθε κύριοι Υπουργοί,

- 1. Προτίθεται το Υπουργείο Εσωτερικών να συνδράμει άμεσα τις τοπικές αρχές και την Περιφέρεια Κρήτης, προκειμένου να ξεκινήσει η διαδικασία επικαιροποίησης και εκπόνησης νέας γεωλογικής μελέτης κινδύνου στην περιοχή της Αγίας Φωτιάς, ώστε να ληφθούν μέτρα σταθεροποίησης και πρόληψης κατολισθήσεων;*
- 2. Υπάρχει σχεδιασμός από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τη θεσμική ενίσχυση του ΙΓΜΕ, ιδίως στην Περιφέρεια Κρήτης, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί σε αντίστοιχες κρίσιμες αποστολές;*
- 3. Έχει ξεκινήσει την επικαιροποίηση των μελετών το ΙΓΜΕ για την περιοχή του Βράχου στην Αγία Φωτιά; Ποια τα αρχικά ευρήματα και πορίσματά του;*
- 4. Θα υπάρξει άμεση πρόβλεψη χρηματοδότησης για την υλοποίηση ενεργητικών και παθητικών μέτρων σταθεροποίησης του πρανούς στην Αγία Φωτιά (π.χ. έργα αντιστήριξης, βραχοπαγίδες, συστήματα ελέγχου αποκολλήσεων), σύμφωνα με τις διεθνείς πρακτικές και χωρίς αλλοίωση του φυσικού τοπίου;*

5. Προτίθεται η Πολιτεία να συντάξει εθνικό σχέδιο χαρτογράφησης γεωλογικών επικινδυνοτήτων με χρήση νέων τεχνολογιών, ώστε να θωρακιστούν οι ευάλωτες περιοχές της χώρας – και ειδικά τα τουριστικά μέτωπα – από παρόμοιες καταστροφές στο μέλλον;
6. Ποια είναι η πρόθεση των συναρμόδιων Υπουργείων ως προς την άμεση δέσμευση και εξασφάλιση των απαιτούμενων πόρων για την υλοποίηση των ανωτέρω έργων, ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος νέας αναβολής ή ματαίωσης κρίσιμων παρεμβάσεων προστασίας της περιοχής;
7. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία εξασφάλισης της αναγκαίας χρηματοδότησης για την άμεση υλοποίηση των δύο μελετών της Αντιπεριφέρειας Λασιθίου (προστασία του βράχου στην Αγία Φωτιά και κατασκευή αντιπλημμυρικών προφραγμάτων) και ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των έργων;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη

Ελένη Βατσινά

Φραγκίσκος (Φρέντυ) Παρασύρης

Εμμανουήλ (Μανώλης) Χνάρης

Εμμανουήλ (Μανώλης) Χριστοδουλάκης

Ανδρέας Πουλάς

Αναστάσιος (Τάσος) Νικολαΐδης